

Grundlovsforandring, da er der en Institution, som uidentvivel trænger mest til Forandring, og det er Rigsretsinstitutionen. Jeg har uden Tvivl været saa uheldig at støde ved nogle Ytringer, jeg fremførte om Højesteret. Det være mig tilladt her at sige, at jeg er overbevist om, at saavel Medlemmer af Højesteret, naar de skulle dømme, som ogsaa Ministrene, naar de skulle foretage Embedsansættelser, gaa frem efter, hvad de efter bedste Overbevisning skjønt at være Ret. Men jeg kan ikke frasalde den Mening, at saa vel Højesteretsassessorer som Ministre dog i deres Bestemmelser, det kan ikke være Andet, paavirket af deres politiske Overbevisning. Det er Noget, som Mennesket ikke kan unddrage sig; thi Menneskesjælen er en Helhed, og hvad der lever stærkt i den, kan ikke undlade at gøre sig gjældende. Det ærede Medlem, som navnlig angreb mig saa stærkt (Thomsen), vil dog vist indrømme mig, at hvis han ikke havde været Højremand, men Venstremand, da var han aldrig bleven kaldet til at forestaa Landbohøjskolen. Med Hensyn til Rigsretten har man gjort mig opmærksom paa en Ting, og det er den, at det Forhold kan indtræde, hvor Landstinget i høj Grad vilde være generet ved den nærværende Tingenes Ordning. Tænk dem mine Herrer, at vi fik et Venstreministerium, saa vilde de kun synes, at det var ganske fortræffeligt; men det kunde dog være, at den Mand, der nu lever hos Ministrene, farer ind ogsaa i et Venstreministerium og sætter sig der. Det kunde være, at et saadant Venstreministerium gjorde Folkethinget til sin Throne og Landstinget til sine Fødders Stammel; det kunde være, at et saadant Ministerium traf Forantaltninger, udgav Love og saa fremdeles, hvormed Landstinget følte sig i høj Grad misfornøiet og hvorved det troede sig en Del forurettet. Hvad skulde saa Landstinget gøre? Der er aldeles ingen Udvei for Landstinget; det kan ikke anlægge Sag, det kan ikke bringe Sagen ind for Rigsretten. Det forekommer mig derfor, at naar man ser ud i Tiden, ikke holder sig til Diebliffet og tænker sig kommende Tilfælde, saa maatte man indrømme, at det var af stor Vigtighed for Landstinget, at ogsaa Landstinget fik Del i den anklagende Myndighed, men saa var det heller ikke mere end billigt, at det til Bederlag herfor overlod Balget af Halvdelen af de Medlemmer, der skal sendes til Rigsretten, til Folkethinget. Naar man staar ikke langt fra sin politiske Løbebanes Afslutning, vil man nødigt begrave sit Pund. Naar man har faaet en saadan Tanke, vil man gjerne føre den frem.

Conseilspræsidenten (Estrup): Jeg betragter det tredie Punkt som Hovedpunktet i Forslaget. Naar man har villet gjøre gjældende mod det af Regjeringen fremsatte Forslag om Tillæg til Grundloven, at det var ikke sikkert, at der ved det i alle Tilfælde kom en regelmæssig Finantslov til Stede, idet, som det blev bemærket fra flere Sider, blandt Andet ogsaa fra det ærede Medlem, der nu sidst havde Ordet (Monrad), at Regjeringens Forslag ikke havde nogen Bestemmelse, som sikrede mod, at et af Thingene kunde nægte Finantsloven i sin Helhed, her jeg ikke rettere, end at det er jo ganske klart, at den samme Indvending fuldt ud gjælder det foreliggende Forslag. Ogsaa her saaves Bestemmelser, som tvinge Thingene til overhovedet at behandle Finantsloven. Men Regjeringens Forslag havde dog det ubetingede Fortrin fremfor dette, at det i Tilfælde af, at Thingene vilde gjøre deres Pligt og forhandle Finantsloven, sikrede, at der kom en Finantslov til Stede trods Uoverensstemmelse mellem Thingene om de enkelte Bevillinger. Denne Sikkerhed byder det nærværende Forslag ikke. Den Forandring, som foreslaas i § 53, gaar jo ud paa, for det Første, at der skal vælges et Fællesudvalg i Tilfælde af Uoverensstemmelser, i Stedet for at Bestemmelsen som behjndt nu er den, at naar det ene Thing forlanger det, skal det andet Thing gaa ind derpaa. Her stilles det som en bestemt, absolut Fordring, der skal vælges et Fællesudvalg. Endvidere bestemmes som Medsætning til eller udover, hvad der nu er gjældende, at dette Udvalg skal vælges ved Forholdstalsvalgmaaden. Nu er Bestemmelsen jo kun, at lige mange Medlemmer skulle træde ind i Fællesudvalget fra begge Thing, men det beror alene paa Forretningsordenens Bestemmelser, paa hvilken Maade Medlemmerne fra begge Thing blive valgte. I alt Fald er der ikke nogen Grundlovsbestemmelse i saa Henseende. Det tredie og væsentligste Tillæg til Bestemmelserne i § 53 er jo det, at der af dette Fællesudvalg kun gjøres een Indstilling, vedtagen af Flertallet i Fællesudvalget og bragt til Afstemning under Et i hvert af Thingene. Naar jeg brugte Udtrykket Flertalsindstilling, er det dog med den Begrænsning, at i Tilfælde af, at der ikke er noget Flertal, bliver det en Tilfældighedssindstilling lige saa fuldt som efter Regjeringens Forslag. Naar Fællesudvalget kommer til at bestaa af lige mange Medlemmer fra hver Side af de to Partier, skal efter Forslaget Formandens Stemme være den afgjorende. Men det tør vel antages at være en Selvfølge, at naar Styksfor-